

Civilinė byla Nr. e2YT-11269-1070/2023
Teisminio proceso Nr. 2-20-3-00662-2023-8
Procesinio sprendimo kategorijos:
3.2.7.1. 3.4.5.19.

KAUNO APYLINKĖS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. rugsėjo 15 d.
Kaišiadorys

Kauno apylinkės teismo Kaišiadorių rūmų teisėja Svetlana Panina,
sekretoriaujant Almai Kazlauskienei,
dalyvaujant pareiškėjos G. K. atstovui Juliiui Paškevičiui,
suinteresuotam asmeniui B. K.,

viešame teismo posėdyje žodinio proceso tvarka išnagrinėjo civilinę bylą pagal pareiškėjos G. K. pareiškimą dėl termino priimti palikimą atnaujinimo, suinteresuoti asmenys B. K., valstybės įmonė Turto bankas ir Nacionalinė žemės tarnyba prie Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos.

Teismas

n u s t a t ė :

pareiškėja G. K. padavė teismui pareiškimą, kuriuo prašo atnaujinti terminą priimti palikimą nepilnametės E. K., gim. (*neskelbtina*), vardu po palikėjo E. K. mirties (el. b. l. 1-6).

Pareiškime nurodyta, kad E. K. yra E. K., mirusio (*neskelbtina*), ir pareiškėjos G. K. dukra. E. K. tėvas E. K. ir motina (pareiškėja G. K.) nutraukė savo santuoką 2012 m. lapkričio 13 d. Mirus E. K., 2023 m. kovo 11 d. mirusiojo brolis informavo pareiškėją, kad suinteresuotas asmuo B. K. siekia priimti palikimą po E. K. mirties. 2023 m. kovo 28 d. Alytaus miesto 5-ojo notarų biuro notarė susisiekė telefonu su pareiškėja ir pranešė, kad E. K. yra mirusiojo E. K. turto paveldėtoja, teiravosi, ar ši nori priimti tėvo palikimą, tačiau daugiau informacijos nebuvo suteikta. Tą pačią dieną pareiškėja paskambino notarei ir nurodė, kad nepilnametė E. K. nori priimti tėvo palikimą. 2023 m. balandžio 23 d. notarė telefonu informavo, kad E. K. turi parašyti sutikimą paveldėti savo tėvo turtą, o 2023 m. balandžio 25 d. atsiuntė savo elektroninio pašto adresą pareiškėjai. 2023 m. balandžio 25 d. E. K. pranešė notarei, kad nori priimti savo mirusio tėvo palikimą, tačiau 2023 m. balandžio 27 d. buvo informuota, jog praleistas palikimo priėmimo terminas. Pareiškėjos ir palikėjo santuoka buvo seniai nutraukta, todėl pareiškėja, sužinojusi apie palikėjo mirtį, nemanė turinti paveldėjimo teisę į jo turtą, o apie dukros teisę paveldėti pareiškėja nesusimąstė, todėl nesiėmė jokių veiksmų dėl savo nepilnamečio vaiko teisių įgyvendinimo. Pareiškėja praleido terminą priimti palikimą dukros vardu dėl objektyvių priežasčių: ji nepalaikė bendravimo su palikėju, nes šis nemokėjo išlaikymo dukrai; pareiškėją suklaidino notarės veiksmai ir jos suteikta informacija. Pareiškėja ilgai negyvena Lietuvoje, todėl dėl teisinių žinių trūkumo apie paveldėjimo teisę negalėjo laiku priimti palikimą dukros vardu. E. K. yra nepilnametė ir pati negalėjo įgyvendinti savo paveldėjimo teisių. E. K. yra vienintelė pirmos eilės įstatymine įpėdinė, todėl nebus pažeistos kitų įpėdinių teisės.

Nepilnametė E. K. pateikė nuomonę dėl dalyvavimo šioje byloje nurodydama, kad jai yra žinoma apie pareiškėjos paduotą pareiškimą, ji yra susipažinusi su jo turiniu ir palaiko jame išdėstytas

aplinkybes, sutinka su jame nurodytais reikalavimais. Šioje byloje ją atstovauja įstatyminė atstovė, t. y. motina G. K. (el. b. l. 53).

Suinteresuotas asmuo VĮ „Turto bankas“ atsiliepime į pareiškimą nurodo, kad nėra gavusi pranešimo apie galimą palikėjo E. K. palikimo perėjimą valstybei. Tuo atveju, jei visapusiškai ir pilnai išnagrinėjus byloje esančius įrodymus, teismas įsitikintų, kad yra pagrindas atnaujinti įstatymų nustatytą terminą, valstybės įmonė Turto bankas neprieštarus pareiškėjos prašymo patenkinimui (el. b. l. 39-41).

Suinteresuotas asmuo Nacionalinė žemės tarnyba prie Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos (toliau – NŽT) atsiliepime į pareiškimą nurodo, kad šiuo atveju ji negali veikti valstybės vardu, todėl prašo teismo šioje byloje nelaikyti jos suinteresuotu asmeniu (el. b. l. 56, 57).

Suinteresuotas asmuo B. K. atsiliepime į pareiškimą nurodo, kad mirusysis E. K. buvo jos sūnus. Sūnui nutraukus santuoką su pareiškėja G. K., jis nebendravo su savo nepilnamete dukra E. K. ir išlaikymo nemokėjo, nes to neprašė G. K. Iširus E. K. šeimai, G. K. su E. K. išvyko gyventi į Airiją ir niekada nebendravo nei su E. K., nei su suinteresuotu asmeniu B. K. Suinteresuotas asmuo sutiktų su pareiškimu tuo atveju, jei ji būtų tikra, kad E. K. iš tikrųjų yra biologinė E. K. dukra. Prieš mirtį suinteresuoto asmens sūnui buvo kilusios abejonės dėl jo tėvystės, jis ruošė dokumentus tėvystei nustatyti, bet nespėjo. Mirus E. K., suinteresuotam asmeniui taip pat buvo kilę abejonių dėl jo tėvystės, todėl ji norėjo atlikti genetinį tyrimą dėl giminystės su E. K. Negavus atsakymo iš pareiškėjos dėl giminystės nustatymo, suinteresuotas asmuo ketina kreiptis į teismą dėl E. K. tėvystės nuginčijimo, siekdama, kad būtų atlikta medicinos ekspertizė giminystės ryšiams nustatyti. Atlikus šią ekspertizę ir pasitvirtinus aplinkybei, jog E. K. buvo E. K. tėvas, suinteresuotas asmuo neprieštarus pareiškimo patenkinimui (el. b. l. 61-63).

Teismo posėdžio metu pareiškėjos atstovas Julius Paškevičius palaikė pareiškimą jame išdėstytais motyvais, prašė priteisti iš suinteresuoto asmens B. K. bylinėjimosi išlaidų atlyginimą. Papildomai paaiškino, kad tuo metu, kai pareiškėja pirmą kartą buvo informuota apie E. K. teisę į E. K. turto paveldėjimą po jo mirties, terminas palikimui priimti buvo praleistas. Notarės veiksmai siekiant išsiaiškinti pareiškėjos ir E. K. poziciją nulėmė, kad praleidimo terminas pailgėjo dar vienu mėnesiu. Iš suinteresuoto asmens B. K. turi būti priteistas pareiškėjos turėtų bylinėjimosi išlaidų atlyginimas, kadangi ji ne iš karto sutiko su pareiškimu, dėl to buvo būtina rengti žodinius posėdžius, didėjo pareiškėjos bylinėjimosi išlaidos. B. K. buvo informuota, kad dėl tėvystės klausimų ji gali kreiptis į pareiškėjos atstovą, todėl pareiškėja neatsiliepdavo į suinteresuoto asmens skambučius.

Suinteresuotas asmuo B. K. teismo posėdžio metu nurodė, kad neprieštarauja pareiškimui, nors vis dar turi abejonių, jog E. K. yra biologinė sūnaus dukra. Suinteresuotas asmuo bandė susisiekti ir su pareiškėja, ir su jos dukra, tačiau jos neatsiliepė, nenorėjo bendrauti su ja. Suinteresuotas asmuo B. K. prašė nepriteisti iš jos pareiškėjos turėtų bylinėjimosi išlaidų atlyginimo, kadangi pirmame posėdyje ji negalėjo tinkamai sudalyvauti dėl techninių kliūčių.

Suinteresuotų asmenų VĮ Turto bankas ir NŽT atstovai, pareiškėja nedalyvavo teismo posėdyje, kuriame byla buvo išnagrinėta iš esmės. Suinteresuoto asmens VĮ Turto bankas atsiliepime buvo prašoma nagrinėti bylą jos atstovui nedalyvaujant. Suinteresuotas asmuo NŽT atsiliepime prašė nelaikyti jos suinteresuotu asmeniu. Pareiškėja buvo tinkamai atstovaujama advokato padėjėjo (Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – CPK) 51 straipsnio 2 dalis). Byla išnagrinėta iš esmės nedalyvaujant suinteresuotiems asmenims ir pareiškėjai (CPK 443 straipsnio 5 dalis).

Pareiškimas tenkinamas.

Iš prie pareiškimo pridėtų rašytinių įrodymų ir pareiškėjos rašytinių paaiškinimų nustatyta, kad E. K., gim. (*neskelbtina*), yra pareiškėjos G. K. ir E. K., mirusio (*neskelbtina*), dukra (el. b. l. 7, 9). Pareiškėjos ir E. K. santuoka buvo nutraukta dar 2012 m. spalio 11 d. (el. b. l. 22-24). Po santuokos nutraukimo pareiškėja su dukra E. K. išvyko gyventi į užsienį ir nepalaikė bendravimo su E. K.

Iš Nekilnojamojo turto registro išrašų matyti, kad E. K. asmeninės nuosavybės teise priklausė žemės sklypas ir sodo pastatas, esantys (*neskelbtina*) (el. b. l. 30-34). Mirus E. K., į notarą dėl palikimo priėmimo kreipėsi tik mirusiojo motina suinteresuotas asmuo B. K. (el. b. l. 10).

Pareiškėjos rašytiniais paaiškinimais, ji sužinojo apie savo dukros tėvo mirtį iš jo brolio 2023 m. kovo mėn. Pareiškėjos teigimu, netrukus po E. K. brolio skambučio jai paskambino notarė Inga Balionytė bei informavo, kad mirus E. K. E. K. gali paveldėti jo turtą. Iš pareiškėjos telefono telefoninių pokalbių duomenų matyti, kad 2023 m. kovo 28 d. jai skambino asmuo, kurio telefono numeris yra +370 612 82 151 (el. b. l. 13). Šis telefono numeris priklauso notarei I. Balionytei, iš jo pareiškėja gavo notarės elektroninio pašto adresą (el. b. l. 17). Be to, viešai prieinamais duomenimis Internete (www.geltoni.lt; www.notarurumai.lt/notarai/4/office94) nustatyta, kad telefono numeris +370 612 82151 priklauso Alytaus 5-ajam notaro biurui, kuriame dirba ir pareiškėjos nurodyta notarė I. Balionytė. Iš pareiškėjos ir notarės I. Balionytės susirašinėjimo elektroniniu paštu nustatyta, kad 2023 m. balandžio 25 d. pareiškėja persiuntė I. Balionytei elektroninį laišką, kuriame nurodoma, jog E. K. ketina priimti tėvo palikimą (el. b. l. 20). Po šio laiško gavimo notarė informavo pareiškėją apie tai, kad praleistas terminas palikimui priimti (el. b. l. 19). Pareiškėja kreipėsi į teismą dėl termino palikimui priimti dukros vardu atnaujinimo 2023 m. gegužės 12 d.

Pareiškėjos dukra E. K. kaip įstatyminė įpėdinė turi teisę į po tėvo E. K. mirties atsiradusį palikimą (Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 5.5 straipsnio 1 dalies 1 punktas, 5.11 straipsnio 1 dalies 1 punktas). CK 5.50 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad įpėdinio palikimo priėmimo ar atsisakymo palikimą priimti veiksmai turi būti atlikti per tris mėnesius nuo palikimo atsiradimo dienos. Pagal CK 5.57 straipsnio 1 dalį CK 5.50 straipsnyje nustatytą palikimo priėmimo terminą teismas gali atnaujinti, jeigu pripažįsta, kad terminas praleistas dėl svarbių priežasčių.

Byloje esantys rašytiniai įrodymai, pareiškėjos atstovo, suinteresuoto asmens B. K. paaiškinimai patvirtina, kad nei pareiškėja, nei nepilnametė E. K., gyvendamos užsienyje, nebendravo su E. K. ir jo šeimos nariais, išskyrus jo brolių. Mirus E. K., jo brolis informavo pareiškėją apie jos buvusio sutuoktinio mirtį po daugiau nei trijų mėnesių, t. y. suėjus įstatyme nustatytam terminui išreikšti valią dėl mirusiojo palikimo priėmimo (CPK 5.50 straipsnio 3 dalis). Pareiškėja kaip įstatyminė nepilnametės E. K. atstovė, gavusi iš notarės informaciją apie palikimo priėmimą, siekdama užtikrinti vaiko teises, atliko notarės nurodytus būtinus veiksmus, išsiųsdama dukros sutikimą dėl palikimo priėmimo. Šie veiksmai buvo atlikti ne per įstatymo nustatytą terminą, nes pareiškėja, gyvendama su dukra užsienyje, nežinojo apie E. K. mirtį iki pat 2023 m. kovo 11 d., kadangi buvo išsituokusi su juo ir nepalaikė ryšių. Nepilnametė E. K. taip pat nepalaikė ryšių su savo tėvu ir dėl savo amžiaus negalėjo pati tinkamai įgyvendinti paveldėjimo teisę. Teismo vertinimu, šios aplinkybės yra svarbi priežastis CK 5.50 straipsnio 3 dalyje nustatytam terminui priimti palikimą atnaujinti. Todėl teismas, vadovaudamasis CK 5.57 straipsnio 1 dalimi, tenkina pareiškėjos prašymą, atnaujindamas terminą palikimui po E. K. mirties priimti.

Teismas, patenkinęs pareiškimą, atmeta pareiškėjos atstovo prašymą priteisti iš suinteresuoto asmens B. K. bylinėjimosi išlaidų atlyginimą. Visų pirma, tarp proceso dalyvių nuo pat pareiškimo priėmimo nebuvo priešingo suinteresuotumo. Suinteresuotas asmuo iš esmės neprieštaravo pareiškimo patenkinimui, bet jai kilo abejonių dėl giminystės ryšio su E. K. Ji norėjo pašalinti šias abejones, kreipdamasi į pareiškėją bei jos dukrą, tačiau jos atsisakė su ja bendrauti. Suinteresuotas asmuo neneigė to, kad E. K. dukra turi teisę paveldėti jo turtą, atnaujinus terminą palikimui priimti. Pirmojo teismo posėdžio metu B. K. negalėjo tinkamai išreikšti savo poziciją, kadangi dalyvavo jame per platformą ZOOM, dėl techninių kliūčių negalėjo išsakyti savo nuomonės. Antro posėdžio metu ji patvirtino atsiliepiame nurodytą poziciją, kad sutinka su pareiškimu tuo atveju, jei būtų nustatyta, jog E. K. yra E. K. dukra. Kartu nurodė, kad nesikreips į kitas institucijas dėl tėvystės nuginčijimo, todėl neprieštarauja pareiškimo patenkinimui. Pirmiau nurodytos aplinkybės leidžia daryti išvadą, kad nagrinėjamu atveju pareiškėjos bylinėjimosi išlaidos neturi būti atlyginamos suinteresuoto asmens B. K., nes šios interesai nebuvo priešingi pareiškėjos ar jos dukros interesams (CPK 443 straipsnio 6 dalis).

Teismas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 290–292 straipsniais, 442 straipsnio 13 punktu, 576–578 straipsniais,

n u t a r i a :

patenkinti pareiškėjos G. K. pareiškimą.

Atnaujinti pareiškėjai G. K., asmens kodas (*neskelbtina*), įstatyme nustatytą terminą savo nepilnamečio vaiko E. K., asmens kodas (*neskelbtina*), vardu priimti palikimą, atsiradusį po palikėjo E. K., asmens kodas (*neskelbtina*), mirties 2022 m. lapkričio 19 d.

Išaiškinti pareiškėjai, kad ji turi per tris mėnesius nuo nutarties įsiteisėjimo dienos kreiptis dėl palikimo priėmimo į notarą.

Nutartis per 7 (septynias) dienas nuo jos priėmimo ir paskelbimo dienos gali būti skundžiama atskiruoju skundu Kauno apygardos teismui, skundą paduodant per Kauno apylinkės teismo Kaišiadorių rūmus.

Teisėja

Svetlana Panina